

„Top-down“ přístup

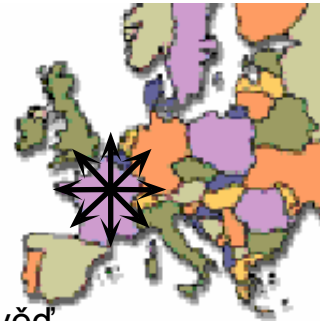

Analýza drah dopadů (IPA)

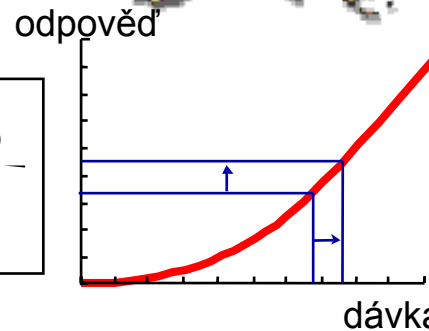
ZDROJ
(určení místa a technologie)
⇒ **emise**
(např. SO₂ kg/rok)

ROZPTYL
(např. atmosférický rozptylový model)
⇒ **zvýšení koncentrace v místech dopadu**
(např. µg/m³ SO₂ ve všech dotčených regionech)

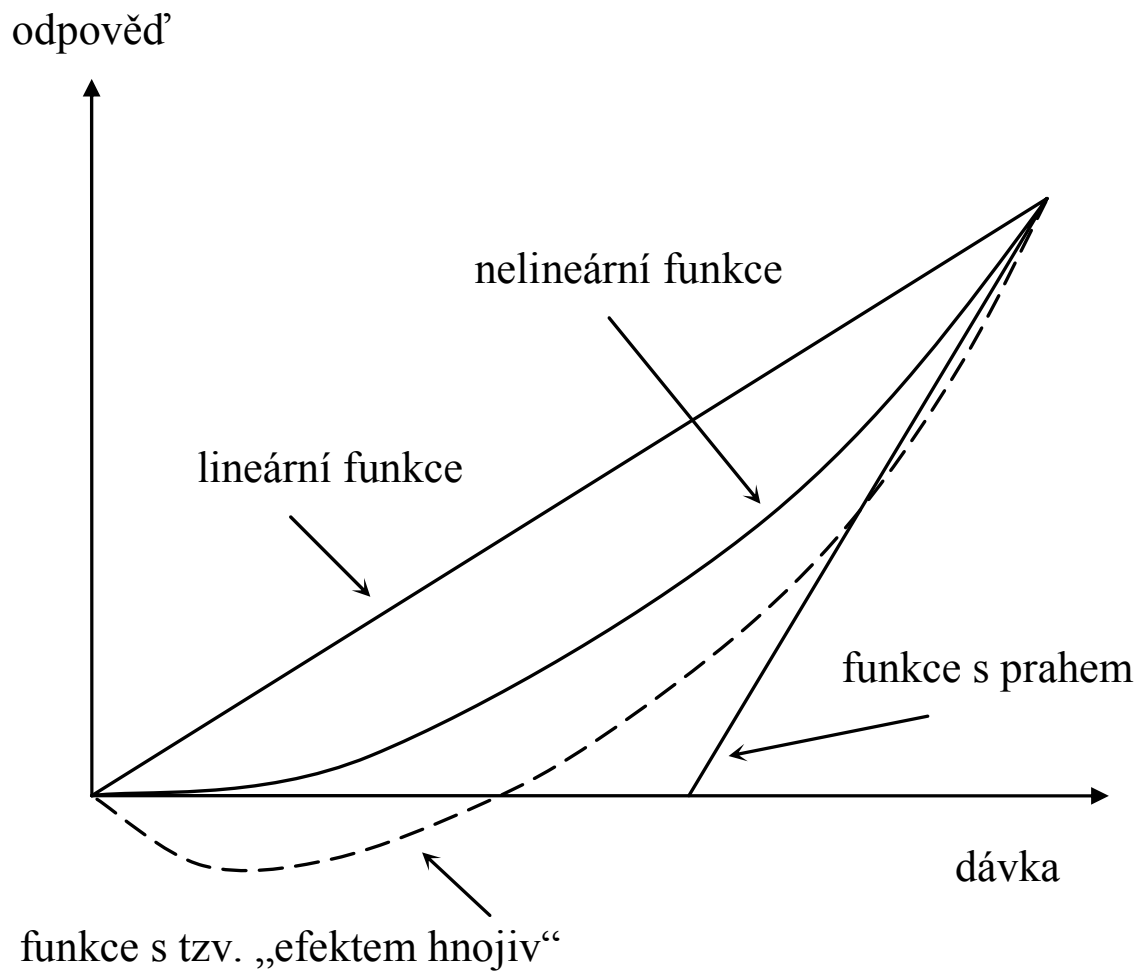
FUNKCE DÁVKA - ODPOVĚĎ
(nebo funkce koncentrace-odpověď)
⇒ **dopad**
(např. poškození lesních porostů/ zvýšenou koncentrací SO₂)

PENĚŽNÍ OHODNOCENÍ
⇒ **náklady**
(např. náklady na obnovu lesních porostů)

Průběh funkce dávka-odpověď

Kvantifikace změn na zdraví

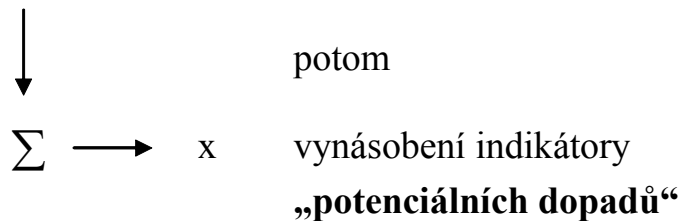
- **úmrtnost**
- **počet ohlášených případů**
- **počet návštěv u lékaře**
- **počet hospitalizací**
- **vyhledání pohotovosti**
- **počet astmatických záchvatů**
- **počet dní s omezenou aktivitou**
- **počet dní na nemocenské**

Vztah mezi IPA a současnou praxí LCA

→ Reálný dopad pro každou fázi výroby el. (místně specifický)
Cíl: ohodnotit celou matici

Jednotlivé kroky analýzy fáze drah dopadů Jednotlivé etapy palivového cyklu	Emise	Rozptyl	Funkce „dávka-odpověď“	Ekonomické hodnocení
Těžba paliva				
Doprava paliva				
Elektrárna				
Elektrická přenosová soustava				
Likvidace odpadů				

Analýza životního cyklu: součet sloupce emise

Jednotlivé fáze palivového cyklu

1. Výroba stavebních materiálů
2. Doprava stavebních materiálů
3. Stavba elektrárny
4. Průzkum zásob jednotlivých druhů paliv
5. Těžba paliva
6. Zpracování paliva
7. Doprava paliva
8. Doprava pracovníků
9. **Výroba energie**
10. Čištění spalin
11. Produkce odpadů a druhotných surovin
12. Likvidace odpadů a další nakládání s odpady
13. Vyřazení elektrárny na konci životnosti
14. Obnova a rekultivace lokality po uzavření elektrárny

Identifikace zátěží palivového cyklu (obecné vymezení)

- Tuhé odpady
- Kapalné odpady
- Plynné a tuhé znečišťující látky v ovzduší
- Havárie
- Expozice nebezpečných látek – pracovníci
- Hluk
- Teplo
- Přítomnost lidské činnosti (např. vizuální dopad)
- Ostatní (např. expozice elektromagnetického pole)

Část 1: Externí náklady z výroby energie: obecná kategorizace drah dopadů

Kategorie dopadu	Znečišťující látka/Zátěž	Účinky
1. Lidské zdraví: Úmrtnost	PM ₁₀ , SO ₂ , NO _x , O ₃	Snížení doby dožití
	Benzen Benzo-[a]-pyren 1,3-butadiene Saze	Rakovina
	Hluk	Snížení pŕvabu, dopad na zdraví
	Riziko havárie	Smrtelné nehody z dopravy a havárie na pracovišti

Část 2: Externí náklady z výroby energie: obecná kategorizace drah dopadů

Kategorie dopadu	Znečišťující látka/Zátěž	Účinky
2. Lidské zdraví: Nemocnost	PM ₁₀ , O ₃ , SO ₂	Hospitalizace z důvodů dýchacích obtíží
	PM ₁₀ , O ₃ PM ₁₀ , CO	Dny omezené aktivity Infarkt
	Benzen Benzo-[a]-pyren 1,3-butadiene Saze	Rakovina (nikoliv smrtelná)
	PM ₁₀	Hospitalizace z důvodů cerebrovaskulárních Chronická bronchitida Chronický kašel u dětí Kašel u astmatiků Lehčí respirační příznaky
	O ₃	Záchvaty astmatu Dny s příznaky
	Hluk	Infarkt myokardu Angina pectoris Vysoký krevní tlak Poruchy spánku
Riziko havárie	Úrazy z dopravy a nehody na pracovišti	

Část 3: Externí náklady z výroby energie: obecná kategorizace drah dopadů

Kategorie dopadu	Znečišťující látka/Zátěž	Účinky
3. Stavební materiály	SO ₂	Stárnutí pozinkované oceli, vápence, malty, pískovce, nátěru, omítky a zinku na budovách
	Kyselá depozice	
	Tuhé částice	Zašpinění budov
4. Zemědělská produkce	NO _x , SO ₂	Změna produkce pšenice, ječmene, žita, ovsa, brambor, cukrové řepy
	O ₃	Změna produkce pšenice, ječmene, žita, ovsa, brambor, rýže, tabáku, slunečnice
	Kyselá depozice	Zvýšená potřeba vápnění
5. Změna klimatu	CO ₂ , CH ₄ , N ₂ O, N, S	Celosvětové dopady na úmrtnost, nemocnost, pobřežní oblasti, zemědělství, poptávku po energiích a ekonomické dopady v souvislosti se změnou teploty a zvyšování hladiny moří
6. Ztráty na mimoprodukčních funkcích	Hluk	Ztráty na "půvabu, pohodlí"
7. Ekosystémy	Kyselá depozice Depozice dusíku	Acidifikace a eutrofizace